

2
Støv

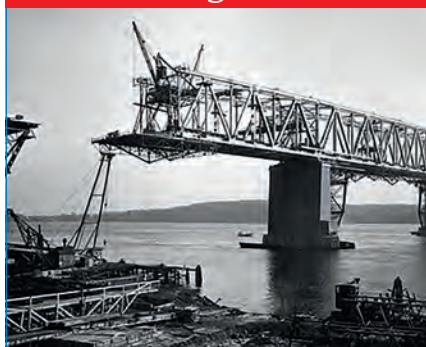
Super-sug

7
Asbest

Sug til container

9
Gamle dage

Lillebæltsbro #1

19
Fra en anden vinkel

Sikkerhedsvagt

Arbejde i højden

Når du skal udføre en byggeopgave i højden, er det vigtigt, at det er godt og grundigt planlagt, fx hvilke hjælpemidler som er nødvendige for at

udføre arbejdet fuldt forsvarligt. Det kan fx være et valg mellem stillads og personløfter (lift). Der er mange gode grunde til, at man kan – eller skal – vælge det ene frem for det andet.

Temaet i dette nummer af Under Hjelmene handler om at arbejde i højden – med et særligt fokus på tekniske hjælpemidler. Vi gennemgår reglerne, og ser også på de steder, hvor der kan være særlig risiko for fx nedstyrtning.

Tag evt. midtersiderne ud af avisen og hæng dem op i skurvognen. Det kan være med til at fastholde din og dine kollegers opmærksomhed på sikkerhed og arbejdsmiljø.

God fornøjelse med avisen.

AF MORTEN BROE BICHEL

Tag temaet ud og hæng det op i skurvognen eller i firmaet!

UNDER
HJELMENE

AVISEN
ER
GRATIS

Under Hjelmene er en gratis avis, der udgives i fællesskab af 3F, Byggegruppen og DI Brancheservicecenter Byggeri.

Du kan få sendt lige så mange aviser, du vil, direkte til virksomheden.

Du skal blot gå ind på Under Hjelmene's hjemmeside på www.under-hjelmene.dk, hvor du kan bestille aviser og blive tilføjet vores abonnementsliste.

VIL I FORTSAT GERNE HAVE UNDER HJELMENE SOM PAPIR-AVIS?

**Så skal I gentegne jeres abonnement!
Gør det lige her og nu – ganske gratis!**

Under Hjelmene er en gratis avis, der udgives i fællesskab af 3F, Byggegruppen og DI, Brancheservicecenter Byggeri. Vi er ved at rydde ud i vores abonnements-database. Lige nu sender vi nemlig alt for mange aviser afsted til virksomheder og adresser, som ikke længere eksisterer. Derfor sletter vi hele abonnements-listen – og starter forfra. Det betyder, at hvis I gerne vil have avisen sendt til

virksomheden i 2024, så skal I tilmelde jer på ny.

På hjemmesiden www.under-hjelmene.dk – eller ved at skanne QR-koden her i boksen – kan I forny jeres abonnement – og det er stadig helt gratis. Vi opfordrer jer til at tænke over, hvor mange aviser, I har brug for, når I tilmelder jer – og også til at overveje, om I evt. kan anvende avisen elektronisk.

Læs mere om gentegningen af abonnement på side 3.

Tømrer Kasper Nielsen

Skæreteltet

Arbejdsmiljøkoordinator Brian Larsen foran indretningen med det store sug

En større støvsuger suger bedre

I Bagsværd har Jakon A/S indrettet et skære-telt på byggepladsen Bagsværd Observationshjem. Det sker for at begrænse støvgenerne på pladsen mest muligt. I den forbindelse er der også tænkt godt og grundigt over sug og støvsugere. Det har blandt andet betydet indretning af et spånsug som processug ved den store sav.

Kasper Nielsen er tømrer i Jakon, og det var ham, der var inspirationskilde til at få indrettet skærestationen med spånsug. Han tog simpelthen kontakt til arbejdsmiljøkoordinator Brian Larsen og luftede ideen om at indrette skærestationen ligesom på et snedkerværksted.

Efter lidt undersøgelser i forhold til indretning og økonomi faldt sagen på plads, fortæller Brian:

”Vi har et værktøjsudvalg i Jakon, hvor vi har taget nogle overordnede beslutninger om, hvad vi vil lave for blandt andet at sikre arbejdsmiljøet. Og en af beslutningerne er etablering af et skæretelt med sug, hvor det er muligt. Derfor lå det også lige for at få etableret en god løsning. Vi har en del spånsug i forvejen, men ikke lige noget i denne her kaliber.”

Super-sug

Indkøbt blev derfor et spånsug med en sugeevne på 3.900 kubikmeter i timen. Tilsvarende har de eksisterende sug i fx virksomhedens containere mv. en kapacitet på 850 kubikmeter i timen. Indretningen betyder også, at selve suget står uden for skæreteltet, så støvet kanaliseres helt ud og opsamles. Og der er stor tilfredshed med løsningen, fortæller Kasper:

”Man tænder bare suget på en enkelt kontakt, og så kører den. Her på opgaven bruger vi noget brand-imprægneret træ, så her er det ekstra vigtigt, at vi ikke udsættes for støvet. Men i det hele taget: Jo mindre støv, jo bedre. Og tingene går lige så hurtigt, som de plejer – bare bedre.”

tilbehør til savene: De vil få eftermonteret en lukket skærm over savklingen, så der kan kobles et ekstra sug på i toppen. Desuden monteres der også en pose under saven til opsamling af det tungere støv.

Kasper har også set Brians forslag til ny indretning af bordsav med topsug, og det er en løsning, han sagtens kan se fidusen i: ”Vi glæder os rigtig meget til at prøve den,” siger Kasper.”

Sav med dobbelt sug og pose til det tunge

To støvsugere

FÅ
LÆST
OP

Nyt grej til bordsavene på vej

I teltet står der også et par klassiske bordsavene forsynet med sug i bunden af pladen. Her synes Kasper også, at man kunne tænke i at indrette et tilsvarende sug, som kunne tage sig af støvet, der opstår over saven. Men her er der allerede en løsning på vej: Brian er nemlig i gang med at bestille

AF MORTEN BROE BICHEL

UNDER HJELMENE

Under Hjelmene er byggebranchens avis om arbejdsmiljø. Bladet er et samarbejde mellem DI Branche-servicecenter Byggeri og 3F Byggegruppen, og det er finansieret af Parternes fond til Samarbejde og Arbejdsmiljø. Har du forslag til næste nummer af Under Hjelmene, så send en mail til Morten Broe Bichel på mb@kombic.dk.

Udgivelsesdato: 1. december 2023

Redaktionens afslutning: 10. november 2023

Redaktionen:

Britta Marie Mørk Johansen
Flemming Hansen
Anton Helland Christensen
Linda Hansen
Mette Karlshøj
Carsten Bisgaard
Mette Bach Christensen
Lars Olsen

Ida Cordtz
Morten Broe Bichel

DI
3F
3F
Petri & Haugsted A/S
Kemp & Lauritzen A/S
Icopal
CG Jensen
Byggeriets Arbejdsmiljøbus
HHM A/S
Chefredaktør

Mette Møller Nielsen
Stibo Complete
Stibo Complete
Oplag

Ansvarshavende redaktør, DI

Layout og design
Tryk, 70g offset
36.000

HUSK

at gentegne jeres abonnement på Under Hjelmene.

Hvis I skal blive ved med at modtage et antal fysiske eksemplarer af Under Hjelmene avis, så skal I gentegne jeres abonnement på www.under-hjelmene.dk - eller gøre det ved at skanne QR-koden her i boksen. Det er stadig gratis at få tilsendt avisen, men vi beder jer om at overveje, hvor mange papir-aviser, I har brug for i virksomheden. For miljøets og økonomiens skyld.

Digital avis er også en mulighed

Avisen udkommer også som både bladre-pdf og til download hver eneste gang. Derfor kan det også være værd at overveje, om I kan bruge en af de digitale versioner til noget. Nogle af jeres medarbejdere vil måske lige så godt kunne bruge avisen digitalt. Hvis man tilmelder sig den digitale udgave, får man tilsendt et nyhedsbrev med links til versionerne, når en ny avis udkommer. Disse links kan I sende videre i virksomheden. Det er selvfølgelig også muligt for den enkelte medarbejder at tilmelde sig den digitale avis.

Avisen er den samme

Der er ikke tale om et enten-eller. Man kan selvfølgelig bestille både fysiske og digitale aviser. Ligegyldigt hvad I vælger, så er Under Hjelmene den samme som altid. Og den er stadig gratis at modtage i både digital og fysisk form. Men altså: Tænk over, hvor mange fysiske aviser, I har brug for, når I gentegner abonnementet. Vi ses i de nye aviser i 2024.

AF MORTEN BROE BICHEL

Lyt til vores Under Hjelmene Podcast og radio

Nu er Under Hjelmene podcast efterhånden udkommet små 30 gange, og du kan hente alle udsendelserne på iTunes, Spotify, alverdens podcast-apps ved at søge på "Under Hjelmene" - eller naturligvis direkte på Under Hjelmene's helt egen hjemmeside. Vi sender også udsendelserne ud til mere end 130 lokale radiostationer, så med lidt held kan du fange os i radioen, når du sidder i bilen, befinder dig på pladsen, kontoret eller måske derhjemme.

Herunder får du et par QR-koder, som du kan skanne med din telefon eller tablet - og høre hhv. en udsendelse om ulykker og nærved-hændelser eller en udsendelse om støj.

AF MORTEN BROE BICHEL

Hør podcast om "Ulykker og nærved-hændelser"

Hør podcast om "Støj"

Dialogfilm om arbejdsmiljø-udfordringer

Filmen "Arbejdsmiljø set fra egen hjelm" følger to medarbejdere i en periode på tre uger, hvor de samarbejder om forskellige opgaver. Mere end 100 timer med GoPro-kameraer er klippet ned til 14 minutters inspirationsvideo om otte forskellige og vigtige arbejdsmiljøtemaer:

Instruktion og tilsyn, Tunge løft og bæring, Orden og ryddelighed, Kommunikation på byggepladsen, Tekniske hjælpemidler, Skærende værktøj, Støj - og Støv.

Filmen ligger på YouTube - og den kan ses, hvis man skriver "Arbejdsmiljø set fra egen hjelm" - eller hvis man skanner QR-koden her. Se evt. filmen med henblik på at få en dialog om sikkerhedskulturen i virksomheden. Den giver masser af mulighed for at tage nogle gode snakke om arbejdsmiljø.

DeBatMan

Her på siden vil vi gerne opleve en levende debat om arbejdsmiljøet på byggepladserne. Brok vil blive accepteret, men kun hvis det følges op af konkrete forslag til forbedringer.

Så fat pennen, computeren eller telefonen og kom med din mening i DeBatMan. Skriv til Under Hjelmene via vores hjemmeside www.under-hjelmene.dk.

De unge går ind i branchen med tillid

– *pas rigtig godt på dem*

Vi har i lærlingearbejdet måske tendens til at skabe nogle myter og fortællinger omkring, hvad vores lærlinge tænker. For at skabe mig et mere nuanceret billede af de unge mennesker har jeg besøgt en teknisk skole, og har interviewet en masse elever. De helt unge, der er startet på GF1, med en nysgerrighed og smittende livslyst. Og de mere modne unge, der har været på en omvej for at nå til en erhvervsuddannelse og nu næsten er færdige.

Jeg oplevede de helt unge som dedikerede og spørgelystne, men når jeg spurgte dem, hvilke krav de havde til deres kommende lærepladser, var de tavse. De ville bare først og fremmest HAVE en læreplads, og så var de sådan set ligeglade med forholdene. De gik ud fra at virksomheden ville have styr på deres vilkår, og så ville de jo først og fremmest komme for at få deres uddannelse. Jeg håber, de kommer

ud til nogle arbejdsgivere, der kan leve op til den tillid og nysgerrighed, som de bringer med sig ud i branchen.

Nuanceret syn

De modne unge havde gjort sig nogle erfaringer med branchen, og havde fået et mere nuanceret syn på lærlingeforholdet.

”For mig har det været supergodt at komme ud og gå og lave noget rigtig

arbejde. Jeg prøvede lidt forskelligt af, inden jeg startede her, men endte i anlægsbranchen ligesom min far. Det virkede bare for mig med det samme. Dels kan jeg rigtig godt lide selve arbejdet, men for mig handler det også rigtig meget om, at man godt kan lide de folk, man går sammen med.” Det siger Anders på 23, der er i lære som anlægsstruktør.

Forskel på folk

Jeg spurgte Anders om tonen på hans arbejdsplads.

”For mig er det vigtigt, at jeg har min formand at gå til. Han holder styr på mig og min uddannelse, og han sætter mig sammen med de svende, som jeg klikker med. Nu kan jeg godt klare en hård tone i skuret, men hvis der var en ny lærling, skulle vi nok skrue lidt ned for det. Der er jo forskel på folk, og måske en ny lærling ville have nogle andre grænser end mig. Der må man finde en balance. Jeg tror bare, det er svært at snakke om tonen med dem i skuret. Der er det nok bedre med et én-til-én-møde med formanden. Så kan han melde ud i skuret efterfølgende uden at pege på nogen.”

Stor tillid

Generelt har lærlingene stor tillid til deres virksomheder, og de oplever at svendene tager sig af dem. Der var faktisk ikke nogen, der klagede over deres arbejdsmiljø eller deres forhold.

Efter mange gode snakke med de unge, står jeg dog tilbage med en fornemmelse af at de unge måske ikke helt kender deres rettigheder, og hvilke regler der er om arbejdsmiljø. I mine øjne er det derfor et kæmpe ansvar man påtager sig som virksomhed, når man ansætter en lærling. Til sidst har jeg derfor en enkelt bøn til alle jer gode arbejdsgivere derude, der har lærlinge: Pas rigtig godt på dem.

AF ANTON HELLAND CHRISTIANSEN, 3F, BYGGEGRUPPEN

PÅ MED VANTEN:

Vinterforanstaltningerne skal være på plads!

Den mørke og våde vinter udfordrer byggepladserne. Derfor har vi VINTERFORANSTALTNINGER, som skal rulles ud over pladserne samt vedligeholdes og tilpasses gennem hele vinteren.

Det betyder, at der på pladsen skal være tørre og drænedede køre- og gangveje, lys i fællesarealer ude som inde, nogen der salter og skraber sne, inden arbejdet går i gang om morgenen, bygninger skal være lukkede, der skal være varme på og stilladser skal inddækkes, så der kan arbejdes uden træk og i en rimelig temperatur.

Det er meget at skulle huske, og derfor får I lige genudsendt Under Hjelmenes vintertjekliste, som kan hjælpe alle på pladsen, håndværkere, som byggeledelse med at komme gennem vinteren efter reglerne. Se tjeklisten lige her – eller skan QR-koden her på siden og kom direkte ind på vintertjeklisten, som I derefter kan downloade eller printe.

AF MORTEN BROE BICHEL

Videoer om vinterforanstaltninger

Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i Bygge og Anlæg har lavet en film, som samler de væsentligste informationer omkring vinterforanstaltninger. Se filmen ved at skanne koden her.

Branchevejledningen om vinterforanstaltninger

Svarene på dine spørgsmål om vinterforanstaltninger findes med stor sandsynlighed i branchevejledningen om vinterforanstaltninger. Vejledningen er en samskrivning af forskellige regelsæt og indeholder også en kort gennemgang af bestemte forhold i forbindelse med udbud, projektering, planlægning og udførelse, som har betydning for sikkerhedsarbejdet. Vejledningen indeholder ligeledes et afsnit om opvarmning af bygninger og varmt arbejdstøj.

Skan koden – og se mere her.

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har også lavet et par inspirationsfilm om vinterforanstaltninger

Her er en om tørre og sikre adgangsveje (Skan koden)

Denne her er om belysning på plads og adgangsveje (Skan koden)

Her er en om inddækning (Skan koden)

... og her er en om overdækning af arbejdsplatforme (Skan koden)

Asbest-renovering: Ringparken i Roskilde

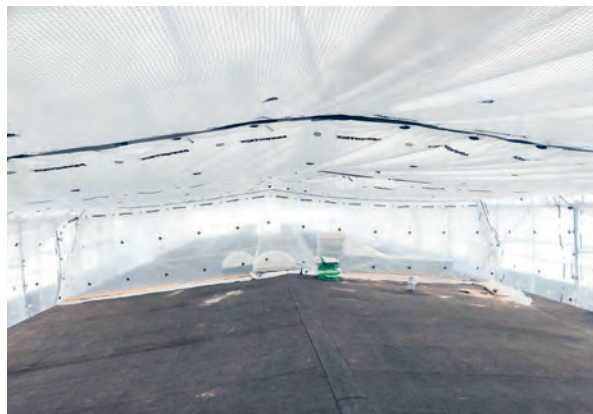
Et godt eksempel på, hvordan en asbestrenovering kan foregå sikkert.

Det har været et forbilledligt samarbejde mellem totalentreprenør Adserballe & Knudsen A/S, nedrivningsvirksomheden J. Jensen A/S og ASA Stillads-service ApS i forbindelse med helhedsrenovering og en større asbest-sanering på taget og inde under tagfladen i Ringparken i Roskilde.

Med en dobbeltkonstruktion i stillads-overdækningen og undertryk i den inderste del, har man igennem hele renoveringsopgaven haft fuldstændigt styr på det farlige materiale. Konstruktionen har været udført med de nødvendige sluser til mandskab og materialer, og det har været bygget op, så rengøring har været nemt. Blandt andet ved at tænke på loftshøjden i den inderste del af 'teltet'.

Hele processen har været bakket op af bygherren, Boligselskabet Sjælland, som også har tilbudt entreprenøren og de udførende metodefrihed, så de kunne komme op med den bedste løsning. Netop derfor har byggeleder Jakob Hemmingsen fra Adserballe & Knudsen også stor ros til Boligselskabet Sjælland for deres støtte og lyst til at finde den bedste tænkelige løsning:

”På en byggesag som den her, er den klare gevinst, at vi kan skabe et fuldstændig kontrolleret klima til vores underentreprenører, så de kan udføre arbejdet

Skillevæg til områdeopdeling

Affaldsskakt

Sluse

Dobbelt-inddækning

sikkert. Det har også betydet, at vi har kunne holde byggetakten, så vi har haft fremdrift. Simpelthen fordi vi har haft styr på arbejdsmiljø og håndtering af asbest.”

Du kan se en film om asbestrenoveringen i Ringparken ved at skanne denne QR-kode.

AF MORTEN BROE BICHEL

Ventilation/sug

Ændrede regler for arbejde med asbest

Pr. 1. juli har Arbejdstilsynet ændret på tre forskellige bekendtgørelser, der vedrører arbejde med asbest. Det er nu tydeligere for virksomhederne, hvilke krav de skal leve op til. Samtidig er der nu indført bøde for manglende anmeldelse af asbestarbejde, ligesom virksomhederne kan få påbud, hvis der ikke foreligger en arbejdsplan for nedrivning. **Asbestbekendtgørelsen - Tydeligere krav til virksomhederne**

Asbestbekendtgørelsen er omskrevet, så virksomhederne får lettere ved at forstå reglerne. Den fremstår nu med en enkel struktur og tydelige krav om bl.a. forundersøgelser, rengøring og anmeldeligt for asbestarbejde. Den nye bekendtgørelse viderefører det høje niveau for beskyttelse.

Bødebekendtgørelsen - Bøde for manglende anmeldelse

En ændring af bødebekendtgørelsen betyder, at en virksomhed ud over påbud kan få en bøde på 10.000 kr. for manglende anmeldelse af asbestarbejde. Virksomheden kan få en bøde, allerede når Arbejdstilsynet konstaterer den manglende anmeldelse, også uanset om virksomheden efterkommer Arbejdstilsynets påbud om anmeldelse.

Bekendtgørelse om kompetencepåbud - Manglende arbejdsplan kan medføre påbud

Med ændring af bekendtgørelse om kompetencepåbud kan en virksomhed få et kompetencepåbud, når den samtidig har fået et påbud om manglende eller mangelfuld skriftlig arbejdsplan for nedrivning af asbest. Det betyder, at virksomheden enten skal opbygge og anvende egne kompetencer eller anvende en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til bl.a. at forebygge, at tilsvarende arbejdsmiljøproblemer opstår i virksomheden i fremtiden.

AF MORTEN BROE BICHEL

Trivselsguru og arbejdsmiljøchef Jesper Heien

Stina og Lea som vandt ugens fotokonkurrence med dette billede

Værkstedsvogn pakket til dagens arbejdsopgaver

Grønt stillads-skilt: Korrekt afmærket, korrekt udfyldt - løbende opdateret

Fokus på arbejdsmiljø i Arne Pedersen A/S

Snedkervirksomheden Arne Pedersen A/S har været igennem en kæmpe vækst, og alligevel er det lykkedes at holde stærk fokus på arbejdsmiljøet. Det skyldes ikke mindst Jesper Heien, tidligere tømrer og nu arbejdsmiljøchef i virksomheden. Under Hjelmene har besøgt Jesper for at høre, hvordan han holder dampen oppe på arbejdet med trivsel og sikkerhed i virksomheden. Og også for at høre lidt mere om indholdet i den sikkerheds- og trivselsuge, som virksomheden gennemførte i efteråret.

Den gode tone

”Vi har en opgave her i AP, hvor vi gør op med en gammel kultur, hvor tonen og jargonen nogle gange har været lidt hård. Det behøver den ikke være, og det skal den ikke være her i 2023. Vi har brug for, at alle kan føle sig godt tilpas, når de går på arbejde, og ingen skal være kede af det, føle sig mobbet eller drillet pga., hvad vi gør eller siger,” fortæller Jesper.

Hos Snedkermester Arne Pedersen A/S arbejdes der for, at der kan være plads til diversitet og forskelligheder, ”det og gælder især på vores byggepladser og opgaver i håndværksbranchen,” siger Jesper.

”Respekt for det enkelte menneske, for vi skal alle sammen være her og nyde at gå på arbejde. Vi skal være glade og have ro i maven, og vide at firmaet passer godt på os, og det gør vi her hos os.”

Jesper er også ansvarlig for lærlingene: ”Vores lærlinge skal vide de altid kan spørge vores svende uden at få et dumt svar tilbage. Vores svende er vores ambassadører, og de har den vigtigste opgave i AP. De skal lære fra sig med de vigtigste værdier, respekt for faget, være stolte over at der er håndværkere, som snedker, tømrer, murer og maler og mange flere fag” fortæller Jesper.

”Empati og sociale egenskaber er det vigtige for alle mennesker, og kan du det, så er det lige meget med karakterer på 12-tal og medaljer, hvis du ikke kan være et godt menneske. Det er det, jeg prøver at give vores lærlinge, svende og vores byggeledere og ansatte generelt. Budskabet er adfærd, hvad har vi gang i, og gør vi det godt? Det er en løbende proces, og der er stadig plads til forbedringer” siger Jesper.

Sikkerhed og trivselsuge

I uge 36 blev der afholdt en Sikkerheds- og Trivselsuge, og Jesper brugte et par måneder på forberedelse, hvor der skulle tages små videoer og søges pladser. Ugens formål var at få fokus på flere ting, som bl.a. Asbest, håndtering og regler, Støv og støj, Ergonomi og kontor.

Der blev dagligt udført sikkerhedsrundringer, hvor billeder fra dagen blev lagt op på den interne app.

Mandag: Oplysningskampagne omkring asbest med vejledninger, regler vedrørende anmeldelser, håndtering af affald og vigtigheden af rengøringen inden arbejdet startes.

Tirsdag: Oplysning omkring vær-

nemidler/hjælpe midler med hjelm ved kraning, grønne skilte på stilladser, støvsuger på maskinerne, sikkerhedssko, masker og sikkerhedsbriller.

Onsdag: Gennemgang på kontordelen, hvor de ugen inden havde haft besøg af en ergoterapeut, så de kunne snakke og huske på at bruge de tips, de havde lært.

Torsdag: Der holdt AMO møde, hvor en ekstern fra DJ-MG fortalte om asbest og miljøsaneringer.

Fredag: Opsamling og info på ugen, diversitet og den gode tone, samt overrækning af præmien (smørrebrød) til ugens Trivselsbillede.

Der kunne sendes en god idé eller et godt trivselsbillede ind fra byggesager/pladser, og ugens billede blev fundet om torsdagen. Det var to kvindelige malere, der løb med sejren, som havde taget alt på af værnemidler for at sikre sig selv til dagens opgaver. Sikkerhed må gerne tolkes sjovt - og billedsprog er bedre end tekst.

AF LINDA HANSEN

Fakta om Arne Pedersen A/S

- Snedkervirksomheden Arne Pedersen A/S blev grundlagt i 1978 hjemme i Arnes garage.
- Virksomheden voksede, og flere afdelinger indenfor murer, maler, gulv, køkken, glas m.m. kom til.
- De udfører fag- og hovedentrepriser for offentlige institutioner og erhverv, og i dag har de to sønner overtaget som 2. generation.
- I dag er der 265 ansatte fordelt på de forskellige afdelinger, hvor ca. 17 % er kvinder.

Per Lennet, Arbejdsmiljørepræsentant hos Arne Pedersen A/S

”Jeg er AMR, fordi jeg håber, jeg kan gøre en forskel, og måske være med til at folk kan komme sikkert hjem til familien. Og samtidig kan jeg være med til at sprede budskabet om mere sikkerhed. I uge 36, sikkerhedsugen, fik vi en masse vigtig information, så man kom til at tænke over tingene og hverdagens opgaver.”

De gode gamle dage

Konstruktionen af Den Gamle Lillebæltsbro

Monteringshold på strømpille 1

Den første Lillebæltsbro

Arbejdshold anno 1934

Allerede i 1800-tallet var der en livlig debat i Danmark om at bygge en bro over Lillebælt. Men det var først omkring 1920, at der gik seriøse politiske drøftelser i gang. I 1924 blev lov om en jernbanebro over Lillebælt vedtaget, og i 1927 blev loven udvidet med en færdselsbro.

Af hensyn til den danske økonomi blev brobyggeriet planlagt til at vare i 10 år. Arbejdet gik i gang i december 1925, og broen indviet 14. maj 1935. En arbejdsmandsstrejke 1929-30 forsinkede projektet i 11 måneder.

Hele vejen igennem byggeriet af Den Gamle Lillebæltsbro udviste offentligheden stor interesse for byggeriet.

Se mere om APV-værktøjet

Du kan se mere om Arbejdstilsynets elektroniske APV-værktøj ved at skanne koden her.

Elektronisk APV-værktøj til - foreløbig - 9 brancher i bygge & anlæg

Som bekendt skal alle virksomheder med ansatte lave en såkaldt *arbejdspladsvurdering* (APV).

I bygge- og anlægsbranchen har vi jo rigtig mange arbejdspladser, der skal vurderes. Disse omtales ofte som *sags-APV'er* eller *risikovurderinger*. Men der skal også laves en APV, der vurderer hele virksomhedens arbejdsmiljø. Denne APV skal fornys minimum hvert 3. år.

Nyt værktøj hos Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet har i et par år haft et værktøj på deres hjemmeside, og dette er nu opdateret og gjort let at anvende og kan bruges helt elektronisk. Både kort-

lægning via spørgsmål til de enkelte ansatte samt svar og opsamling. Alt dette kan foregå digitalt. Først når man skal gennemgå svarene og vurdere, hvad der skal gøres ved de emner, der er rejst, skal man mødes. Dette vil i større firmaer være i virksomhedens arbejdsmiljøorganisation (AMO), og i mindre firmaer i direkte dialog mellem arbejdsgiver og de ansatte.

Spørgeskemaet kan tilpasses

Når man har logget ind via AT's hjemmeside, finder man sin branche. AT har i værktøjet opdelt vores branche i 9 underbrancher. For hver branche er der udarbejdet ca. 15 spørgsmål på forhånd, men man kan både fjerne spørgsmål og tilføje egne spørgsmål.

Når man synes, at skemaet er i orden, går man videre til et modul, hvor man kan lave en modtagerliste. Man kan enten importere en liste, eller man kan indtaste modtagerne manuelt. Man kan vælge at sende via mail, SMS eller begge dele.

Svarene

Spørgsmålene er ja-nej-spørgsmål, men ved hvert emne er der et tekstfelt, hvor man kan tilføje kommentarer og løsningsforslag. Besvarelsene er anonyme.

Ved udsendelsen til de ansatte angiver man et tidspunkt, hvor svarene skal være retur. Der ligger smart nok også en påmindelsesfunktion. Svarene opsamles i AT's APV-værktøj og kan efter tidsfristens udløb tilgås og bruges af virksomheden.

Selve APV-arbejdet

Når svarene er kommet retur, starter så selve APV-arbejdet, hvor AMO i firmaet skal samle besvarelsene og få et overblik over, hvor skoen trykker, og hvor der er plads til forbedringer.

Altså er skemaet selve *kortlægningen*. Værktøjet gennemgår derefter hvert enkelt emne og de kommentarer, som de ansatte har nævnt. Det kan også være forslag til løsninger.

For hvert enkelt emne kan man så afgøre, om det skal med i firmaets *handlingsplan* nu eller vente til senere. Man kan også tilføje dato og ansvarlig person.

Af hensyn til medarbejderinddragelse er det en god ide, at melde tilbage til de ansatte, hvordan og hvornår de rejste problemer vil blive håndteret. God fornøjelse med værktøjet.

TEMA

Husk: Når du arbejder i højden

Arbejds miljø og sikkerhed skal være højeste prioritet, når du skal udføre arbejde i højden. Og heldigvis er det også muligt at udføre jobbet på en forsvarlig måde, hvis man bare bruger det rigtige grej. Men samtidig kan det være svært at overskue, hvilke regler som gælder ved de forskellige højder og arbejdsopgaver. I dette tema har vi samlet nogle af de regelsæt, som er gældende og nogle af de overvejelser, som du og din virksomhed skal gøre sig. Og vi sætter fokus på nogle af de hjælpemidler, som kan være brugbare ved forskellige opgavetyper.

AF MORTEN BROE BICHEL

Læs mere
her i
TEMA'et

Husk også at: **BYGERGO.dk**

...hjælper dig på vej, når du skal finde det rette hjælpemiddel, når du skal arbejde i højden.

Hjemmesiden www.bygergo.dk samler stort set alle de arbejdsmiljøvenlige tekniske hjælpemidler og ergonomisk gode løsninger, der er relevante for bygge- og anlægsbranchen. Derfor er det også her, du kan finde det grej, du har brug for, når du skal arbejde i højden. Derfor: Få viden og lad dig inspirere af temaet her i Under Hjelmen – og find så udstyret på bygergo.dk.

AF MORTEN BROE BICHEL

HUSK SIKKERHEDEN, NÅR I ARBEJDER I HØJDEN

– Hvad skal I tænke på?

Arbejde i højden kan være farligt, hvis man ikke har tænkt sig ordentligt om, inden man går i gang. Har man derimod tænkt sig om, og materiellet er i orden, kan arbejde i højden udføres lige så sikkert som arbejde på terræn.

Herunder gennemgår vi en række af de ting, der skal overvejes før arbejde i højden. Som eksempel bruges en vinduesudskiftning.

Hvad skal der laves

Arbejdsopgaven skal tænkes igennem, fx ved at lave en liste over de arbejdsoperationer, der skal udføres. Først skal de gamle vinduer tages ud. Dernæst skal de nye sættes i. Undersøg evt. om der er PCB i de gamle fuger og tag forholdsregler derefter. Undersøg vægten af de gamle vinduer.

Hvilke materialer skal der bruges

Når arbejdsopgaverne er klarlagt, kan

listen suppleres med de materialer, der skal bruges, fx de nye vinduer, skruer, bagstopning, fugemasse/mørtel.

Hvilket værktøj skal der bruges

For at undgå unødigt manuel håndtering, skal der bruges tekniske hjælpemidler til håndtering af både de gamle og de nye vinduer. Findes der egnede vinduesløftere eller andet grej, der kan håndtere vinduerne? Hvad vejer sådant grej?

Krav til lodret belastning

Når man kender materialernes og værktøjets vægt, skal antal personer lægges til, så man kender den samlede vægt, som et arbejdsredskab til arbejde i højden som minimum skal kunne belastes med.

Krav til arbejdsbredde

Der skal være tilstrækkelig bredde til både materialer, værktøj og personer. I dette tilfælde minimum 1,2 meter, hvis man fx bruger stillads.

Krav til arbejds højde

Arbejdet skal kunne udføres i ordentlige arbejdsstillinger. Arbejdsdækkets højde skal altså være tilpasset derefter eller kunne tilpasses løbende. Der skal også være tilstrækkeligt frirum til, at evt. løftegrej kan benyttes.

Hvilket redskab til arbejde i højden er bedst egnet

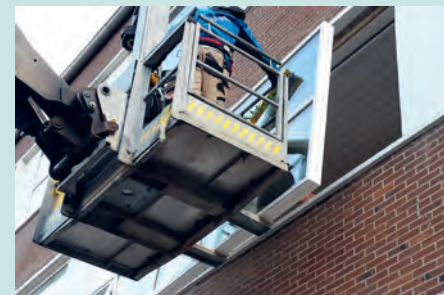
Der er mange redskaber til at arbejde i højden. Der er forskellige stilladser, arbejdsplatforme, lifte, teleskoplæssere med kurv med flere. Valget af redskab afhænger dels af, hvem der har bestilt opgaven, og hvad der skal udføres - dels af, om der skal udføres andet arbejde samtidigt eller senere. Det bedste valg kommer der, hvor ansatte og arbejdsgiver, evt. sammen med bygherre, bliver enige om det rigtige redskab og arbejdsmetode.

Nedstyrtningsfare

Den værste fare ved arbejde i højden er at falde ned. Grejket skal være i orden, så der ikke er risiko for kollaps, og der skal være sikring mod nedstyrtningsfare, enten ved rækværker eller ved bælte/line, afhængig af redskabet. Adgangsveje op og ned skal også være i orden.

Nødsituationer

Hvis man vælger en lift eller arbejdsplatform, skal der være en beredskabsplan i tilfælde af, at maskinen får en defekt. Der skal være en person i umiddelbar nærhed, som let kan tilkaldes og som kan nødsænke redskabet.

Fald i faldsikringsudstyr

Hvis man er faldet i faldsikringsudstyr, skal man kunne nedsænkes hurtigst muligt. Der skal der være en kendt procedure for folk i nærheden, så hjælp kan ydes straks.

Uddannelseskraft

Visse redskaber til arbejde i højden kræver kursus/certifikat eller en egentlig uddannelse som til visse stilladser. Dette skal selvfølgelig være i orden. Eller der kan være behov for instruktion til betjening af diverse løfteredskaber, der ikke kræver decideret kursus.

Hvem skal derop

Det er sjældent, at man møder folk med højdeskræk i byggebranchen. Men der kan jo godt være tale om unge eller nye i branchen, som skal instrueres og måske have en makker med. Vi skal undgå uønskede situationer i højden, som kan medføre risici pga. manglende erfaring.

Er alt tænkt med

Ordene her er ikke udtømmende for enhver arbejdssituation i højden. De konkrete forhold må bedømmes og risikovurderes inden arbejdet går i gang.

AF FLEMMING HANSEN

Hvad er reglerne når I arbejder i højden?

Ved arbejde i højden er der risiko for arbejdsulykker, hvor man kan styrte ned og komme til skade.

Hvad er arbejde i højden?

I bygge og anlæg kan arbejde i højden være, når I arbejder langs kanter i udgravninger, i højden på bygninger, stilladser og tage. Her skal der, hvor det er nødvendigt, etableres kollektive sikkerhedsforanstaltninger, fx rækværk, stilladser eller afspærring.

Som arbejdsgiver skal man sikre mod nedstyrtningsfare fra ca. to meters højde, med mindre der er ting, der udgør en fare ved eventuel nedstyrtningsfare. Det kan fx være opstabledede materialer og skarpe kanter som man kan falde ned på.

Hvis der er flere arbejdsgivere

På en plads, hvor der er flere arbejdsgivere, er det bygherren eller dennes koordinator, der skal afgrænse og koordinere sikkerhedsforanstaltningerne mod

nedstyrtningsfare. Dette fritager dog ikke den enkelte arbejdsgiver for ansvaret for sine egne ansatte på bygge- eller anlægspladsen.

Hvor må man anvende faldsikringsudstyr?

Arbejde med individuelt faldsikringsudstyr må kun ske, når arbejdet i højden ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt med kollektiv sikring mod nedstyrtningsfare.

På tage kan rækværker, stilladser eller anden kollektiv foranstaltning til sikring mod nedstyrtningsfare undlades, hvis arbejdet er kortvarigt og udføres med anvendelse af egnet faldsikringsudstyr. Ved kortvarigt arbejde menes, at arbejdsopgaven kan udføres på ca. fire mandetimer.

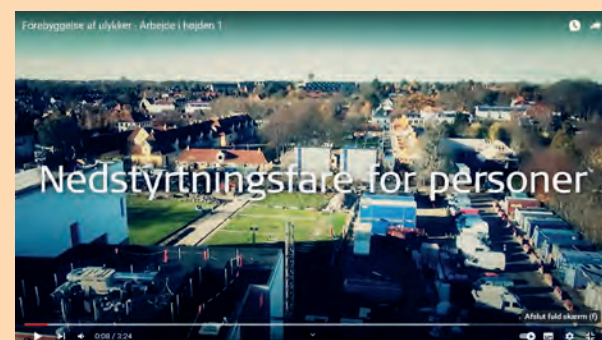
På konstruktioner og lignende kan egnet faldsikringsudstyr anvendes i mere end de ca. fire mandetimer, hvis kollektive sikkerhedsforanstaltninger ikke med rimelighed kan bruges på grund af arbejdets art og karakter.

AF BRITTA MØRK JOHANSEN

Find mere viden om arbejde i højden på BFA Bygge & Anlægs hjemmeside www.bfa-ba.dk eller ved at skanne koden her.

Der er specifikke regler for arbejde på tage, og dem kan du se ved at skanne koden her.

NÅR DER SKAL BRUGES STILLADS TIL OPGAVEN

Stilladser anvendes af mange håndværkere, til forskellige formål på både nybyggeri og renoveringsarbejder, fordi der i branchen og hos Arbejdstilsynet er en generel opfattelse af, at stilladser er gode og sikre tekniske hjælpemidler, når der skal arbejdes i højden. Men det kræver, at man inden gør sig fuld-

stændigt klare overvejelser og tager beslutninger om, hvad stilladset skal bruges til. Ellers kan det betyde både ulykker og en masse problemer med fx adgang til, brug af og transport på stilladset.

Stilladsmateriel består af standardkomponenter, som kan kombineres på mange forskellige måder.

For at kunne vælge den rigtige stilladsløsning i forbindelse med byggeprojektet er der en række forhold, som der skal tages hensyn til, herunder:

- Hvad stilladset skal anvendes til.
- Belastningen af stilladset, fx personer, materialer og maskiner.
- Oplag af tunge/mange materialer.
- Anvendelse af tekniske hjælpemidler på stilladset.
- Lodret og vandret transport af personer og materialer.
- Overdækning/inddækning af stilladset.

Under Hjelmen har tidligere udgivet et tema om forskellige stilladsløsninger. Du kan hente temaet på Under Hjelmenes hjemmeside (under "tema") – eller ved at skanne QR-koden her.

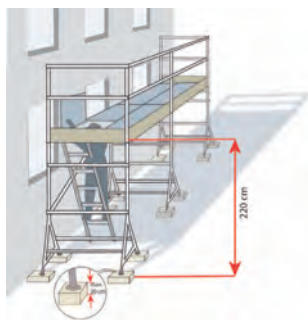

Desuden er der også god hjælp at hente i to nye branchevejledninger fra Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg. Det drejer sig dels om "Branchevejledning om standardblade for systemstilladser" og "Branchevejledning om opstilling og nedtagning af stilladser".

Begge branchevejledninger er omtalt på side 16 i dette nummer af Under Hjelmen – hvor der også er QR-koder, som kan bruges til download af vejledningerne.

AF MORTEN BROE BICHEL

Bukkestilladser

Kilde: BFA-BA, Vejledningen

Bukkestilladser er smarte, når man skal arbejde i en mere begrænset højde. Men der er stadig mange hensyn at tage, hvis bukkestilladserne skal være sikre, opfylde kravene og være opsat korrekt.

Blandt andet skal man være opmærksom på følgende:

- At opsætning, ændring og nedtagning af bukkestilladser højere end 3 meter kun må foretages af personer, der har gennemgået en særlig 1-dags stilladsuddannelse.
- At arbejdsgiver skal udarbejde en skriftlig instruktion ved opstilling af bukkestilladser med en stilladsdækhøjde over 2,20 meter. Den skal sammen med producentens brugsanvisning beskrive, hvordan arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Alternativt bør andre stilladsløsninger vælges.
- At højden på et bukkestillads måles fra terræn til oversiden af stilladsdækket. Opklodsningen (maks. 20 cm) indgår i målingen af den samlede højde.
- At der altid skal være rækværk, hvis der er en risiko for nedstyrtning og tilskadekomst. Rækværk

består af en håndliste i 1 meter højde, knæliste i 0,5 meter højde og et fodbræt på min. 0,15 meter.

- At bukkestilladset altid skal monteres med en sikker adgangsvej, fx med fastgjort stige eller med opgangsløp i dæk i kombination med en egnet fastholdt stige.
- Desuden er der en række regler, som skal være opfyldt, hvis bukkestillads bruges som faldsikring ved tagarbejde.
- Husk at følge montagevejledningen.

AF MORTEN BROE BICHEL

Hvis du vil vide mere om bukkestilladser, kan du finde vejledningen ved at skanne denne QR-kode.

Personliften: Alle kan have brug for et lift.

Transportable personløftere kaldes i daglige tale for personlifte (Bom-, sax- og trailerlifte), og de kan have forskellige udformninger. Personlifte kan være en uvurderlig ressource inden for byggeri i stedet for at vælge den alm. stige. Ved at tage de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger og følge reglerne kan man minimere risikoen for ulykker og skabe et sikkert og effektivt arbejdsmiljø i højden. Disse personlifte er indrettet med alle de foranstaltninger, som er krævet for at sikre den enkelte – samt en leverandørbrugsanvisning, som man har pligt til at følge.

Men som med al anden aktivitet på byggepladsen er der stadig en række forholdsregler. Selve brugen af personliften kan også gå galt, så derfor er der også her regler for hvad man skal og må:

- **Sikkerhedsforanstaltninger:** Som nævnt, er det afgørende, at personlifte er udstyret med passende sikkerhedsforanstaltninger, såsom rækværk og faldliner, der giver den nødvendige beskyttelse for brugeren.
- **Underlaget:** Det er vigtigt at sikre, at underlaget, hvor personliften skal placeres, er i stand til at bære vægten af liften, materialerne og brugeren. Det skal også være jævnt for at forhindre ujævne belastninger, der kan forårsage ustabilitet.
- **Afmærkning:** Området omkring personliften bør være tydeligt afmærket for at forhindre uautoriseret adgang og skabe bevidsthed om, at der foregår arbejde i højden.
- **Forlade liften:** Brugeren må aldrig forlade personliften, mens den er i løftet stilling. Dette kan føre til alvorlige ulykker.
- **Nødprocedurer:** Der skal altid være en nødplan og mulighed for kontakt med en anden person i tilfælde af en nødsituation. Dette kan omfatte en

radiosender eller anden form for kommunikationsudstyr.

Læs mere om reglerne på Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø i Bygge & Anlægs hjemmeside om personløftere og lifte.

AF METTE BACH CHRISTENSEN

Arbejde i line

Overalt hvor der kan være fare for at styrte ned er hovedreglen, at dette skal imødegås ved kollektive foranstaltninger, fx rækværk. Kun undtagelsesvis må der arbejdes i line, men hvornår er det? Her kommer der nogle eksempler.

Elementmontage

Ved montage af betonelementer er det ved montagefronten ikke muligt at lave rækværk. Derfor er det et sted, hvor man både må og skal arbejde i faldsikringsudstyr. Typisk vil dette være en line med "yo-yo", der virker ligesom sikkerhedsselen i en bil.

Ved sikkerhedsarbejde

Når man skal udføre den kollektive sikring, fx ved at etablere rækværk ved yderkanter, ved åbninger i dæk, ved elevatorskakte o.l., vil det også være nødvendigt og i orden at arbejde i faldsikringsudstyr.

Stilladsmontage

Ved opstilling af stilladser findes der forskellige opskydelige rækværker til standardopstillinger, men der laves også mange specielle opgaver, hvor disse ikke kan bruges. Her vil man være nødt til at arbejde i faldsikringsudstyr.

Ved arbejde på tag

Ved kortvarige arbejdsopgaver på tage (op til ca. 4 mandetimer), er det tilladt at arbejde i faldsikringsudstyr i stedet for med kollektiv sikring. Det er arbejdsopgavens varighed, der bestemmer, om der skal sikres kollektivt, eller om line er ok.

Rapelling

I ganske ekstraordinære tilfælde kan det være tilladt at udføre arbejdet som det, der kaldes "rebunderstøttet arbejde". Det kan være steder, hvor det ikke er muligt at komme til med fx lifte, stilladser eller andre kollektive foranstaltninger. Her kan man altså undtagelsesvis udføre arbejdet hængende i reb.

AF FLEMMING HANSEN

Skan koden, hvis du vil vide mere om faldsikring.

Platformsstiger:

En platformsstige er en forbedret version af den traditionelle stige. Den er designet med ekstra sikkerhed i tankerne og minder meget om en almindelig stige, når det kommer til dens brug. Den primære forskel er, at en platformsstige ikke bruges som en adgangsstige - den er snarere et teknisk hjælpemiddel, som du arbejder fra.

Med sikkerheden i fokus så er det afgørende fordele ved en platformsstige er dens ekstra sikkerhedsfunktioner. Her er nogle af de vigtigste aspekter, der gør platformsstiger til et uundværligt værktøj for håndværkere.

Godt og bedre fodfæste: Platformsstigers trin er typisk bredere end traditionelle stiger, hvilket giver et mere stabilt fodfæste. Dette reducerer risikoen for skridt eller tab af balance, hvilket er afgørende, når du arbejder i højden.

Arbejd med begge hænder: Platformsstigen er udstyret med en stor platform, der har rækværk omkring den. Dette giver dig mulighed for at arbejde med begge hænder fri, hvilket kan være afgørende for effektiviteten og sikkerheden på arbejdspladsen.

Stabilitet og balance: Takket være dens særlige udformning er platformsstigeren mindre tilbøjelig til at vælte. Den er skabt til at forblive stærk og stabil under forskellige arbejdsbetingelser.

AF METTE BACH CHRISTENSEN

Hvis der arbejdes fra stige

Man bør kun undtagelsesvis arbejde i højden fra en stige. Det skyldes, at der er risiko for at falde ned eller arbejde i nedslidende og belastende arbejdsstillinger. Derfor skal det altid vurderes, om der findes bedre alternativer end stigen - før man går i gang med en arbejdsopgave.

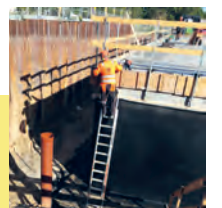
Hvis det ikke er muligt, er der en lang række forhold og begrænsninger, som man skal være opmærksom på. Blandt andet:

- Må stigen kun anvendes til arbejde i kortere perioder. Max 30 min ved en konkret opgave. Og max 1/3 af arbejdsdagen, hvis der veksles mellem stigearbejde og arbejde på fast underlag
- Må der kun bæres lette genstande og værktøj, som skal kunne håndteres og betjenes med én hånd
- Skal der være et sikkert støttepunkt og et sikkert holdepunkt til rådighed under arbejdet fra stigen
- Må kraftbetonet arbejde ikke udføres
- Bør man kun bruge stiger med brede trin – det giver bedre arbejdsstillinger og bedre blodomløb.
- Må der kun arbejde én person på stigen ad gangen (på wienerstiger dog én person på hver side).
- Må stigers højde normalt ikke overstige 5 meter

– målt fra underlaget til det trin, man står på. Ved elementmontage kan arbejds højden øges til 8 meter, hvis der er fodmand.

Kilde: BFA-BA, Vejledningen

AF METTE BACH CHRISTENSEN

Stigen som adgangsvej

En stige kan bruges til at etablere en midlertidig adgangsvej, så personer kan komme fra et niveau til et andet, når andet ikke er muligt. Skal man bruge en stige som adgangsvej, skal man fastgøre den forsvarligt. Desuden skal der være en hensigtsmæssig hældning, og der skal være et håndfæste ca. 1 m over øverste niveau.

Hjælp til byggepladslogistik

God byggepladslogistik giver bedre fremdrift og bedre arbejdsmiljø på de større pladser

Håndværkere bruger på store byggepladser en stor del deres tid med håndtering af materialer og affald. Samtidig stilles der fra bygherres side større krav til dokumentation og bæredygtighed. Med god byggepladslogistik kan mere tid frigives til produktiv tid og spild i materialer kan reduceres.

Logistik-erfaringer

Logistikfirmaet SiteHub har specialiseret sig i større byggepladser. Ulrik Branner fra SiteHub fortæller, at de rekrutterer blandt tidligere politifolk og soldater med erfaring med logistik. De bliver trænet i de specifikke funktioner, de skal have på byggepladserne. Det kan være, at de skal uddannes inden for PCB og asbest, have et truckkørekort eller anden relevant træning.

På en plads i Bagsværd

På en af Kemp & Lauritzens (K&L) byggepladser i Bagsværd har de hyret SiteHub til at varetage al byggepladslogistikken. Det har K&L valgt at gøre, fordi byggepladsen er meget lille, og på kort tid skal der både bygges nyt og renoveres. Dette stiller store krav til at materialer ankommer rettidigt og placeres de rette steder. Samtidig er det afgørende, at affaldet kommer væk fra pladsen, så det ikke er i vejen for fremdriften.

Fremdrift og arbejdsmiljø

Projektchef Nicolaj Bjerg Petersen og arbejdsmiljøleder Martin Baven fra Kemp & Lauritzen fortæller om,

Et andet eksempel

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har været på besøg på en Jeudan-byggeplads i det centrale København, hvor man også har haft stor glæde af byggepladslogistik. Systematik er væsentligt, når man skal sikre orden og ryddelighed på pladsen – især når pladsforholdene er vanskelige. Til gengæld smitter indsatsen også positivt af på arbejdsmiljøet. Fx bliver rengøring og støvbekæmpelse væsentligt lettere.

Du har mulighed for at komme en tur med ind på pladsen til en demonstration. I forbindelse med besøget, fik Byggeriets Arbejdsmiljøbus nemlig også produceret en lille

film, som udkom i forbindelse med et af Bam-bus' nyhedsbreve.

AF MORTEN BROE BICHEL

Se filmen ved at skanne QR-koden her.

hvordan den opgave SiteHub varetager giver ro på pladsen. Ressourcer, der normalt bliver brugt på logistik, bliver frigivet. De oplever samtidig, at det har stor betydning for både fremdrift og arbejdsmiljø, at det er

specialiserede folk, der håndterer byggepladsen, og som kun har fokus på det. Det gør, at der er færre diskussioner om pladsmangel, håndtering og styring.

AF METTE KARLSHØJ

BFA Bygge & Anlægs konsulenttjeneste – sikkert tagarbejde

BFA Bygge & Anlæg udfører i samarbejde med bygge- og anlægsvirksomheder forskellige aktiviteter, med det formål, at forbedre arbejdsmiljøet. Tømrerfirmaet PRIBO har i den forbindelse deltaget i et forløb, hvor risikovurdering i forbindelse med tagarbejde har været omdrejningspunktet.

Tømrerfirmaet PRIBO på Sydsjælland ville gerne have større fokus på sikkerhed i forbindelse med deres tagrenoveringer, og indgik derfor i et forløb i BFA Bygge & Anlægs konsulenttjeneste. Forløbet bestod

i at udforme en generel skriftlig risikovurdering, som kan tilpasses og bruges, når de får tagopgaver. Efter udformningen af den skriftlige risikovurdering, ville PRIBO gerne have implementeret risikovurderingen i virksomheden - både blandt medarbejdere og ledelse.

Tidlig indsats

Tanken er, at den skriftlige risikovurdering allerede anvendes i tilbudsfasen. Det er nemlig i tilbudsfasen, at sikkerheden første gang skal indtænkes. Når tilbuddet så er afgivet med de rette sikkerhedsforanstaltninger, så er det meningen, at den udførte risikovurdering følger med de ansatte på opgaven. Det betyder, at medarbejderne kan se, hvilke tanker der er gjort om sikkerheden i forbindelse med tilbuddet. På den måde involveres

res både tilbudsgivere og udførende i sikkerheden på opgaven, da de har afsat i samme skriftlige risikovurdering. Risikovurderingen tilpasses selvfølgelig, hvis der sker ændringer i opgaven, som har betydning for sikkerheden.

Tømrermester i PRIBO, Rasmus Rostgaard Kristiansen, fortæller om forløbet i BFA Bygge & Anlægs konsulenttjeneste: "At arbejdet med im-

plementeringen af den skriftlige risikovurdering har højnet sikkerheden på vores tagopgaver og givet mere sikker arbejdsplads og dermed gladere medarbejdere."

AF LARS OLSEN

Læs mere om aktiviteterne i BFA Bygge & Anlægs konsulenttjeneste her <https://bfa-ba.dk/konsulenttjenesten/>.

CONHOIST – en intelligent traverskran

På byggepladsen A/B Vanløsegaard ved Jyllingevej, Kaløvej og Høgholtvej har bygherren Andelsboligforeningen Vanløsegaard sammen med bygherre-rådgiver Bang & Beenfeldt A/S iværksat en omfattende renovering af taget. Projektet omfatter etablering af nyt tag med solceller integreret i tagstenene mod gård samt forberedelse til udvidelse af boliger oppe i tagrum. På dette projekt har hovedentreprenøren Byens Tag & Facade A/S og Barberens Stilladser A/S opsat en intelligent traverskran, "Conhoist".

Conhoist er et batteridrevet kransystem, som kan monteres på undersiden af totaloverdækninger. Conhoist kan løfte og flytte materialer, maskiner og affald på op til 1 ton og styres med fjernbetjening, så der kan ske en fordeling ud over hele tagfladen - uden manuelle løft. Det betyder, at man imødegår mange tunge løft, som i sig selv kan medføre risiko for akut fysisk overbelastning, og hvor mange gentagne løft over en dag også kan udgøre en risiko for muskel- og skeletbesvær.

Samtidig er Conhoist en del af et intelligent system, der kan give besked tilbage til brugeren om status og brug.

Under Hjelmene har talt med byggeleder Nicholas Dalby Carlsen og tømrerformand Martin Hauge Hansen fra Byens Tag & Facade A/S om de fordele de har erfaret ved brugen af Conhoist.

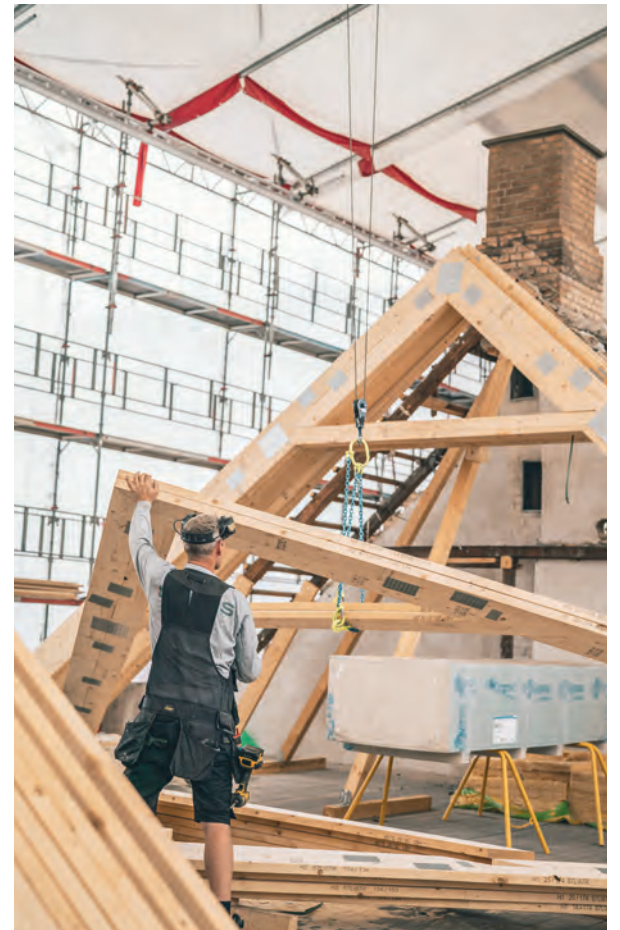
Arbejdsmiljøfordele ved brug af Conhoist traverskran ifølge byggeleder og tømrer:

- Conhoist kan operere på hele taget - på langs og på tværs.
- Systematisk demontage af det gamle tag samles blandt andet på ladetårn, hvorefter det kranens ned.
- Alle materialer leveres direkte på opstillet ladetårn, hvorefter det distribueres ud, når det skal

bruges. Det gælder blandt andet spær, brædder, gips, lægter og teglsten.

- Den hjælper med samtlige løft på pladsen, og man undgår at flytte rundt på materialer flere gange.
- Der er ingen træk og skub af affald og materialer oppe på stilladset.
- Der er ingen bæring af tunge byrder på taget.
- Der er altid orden og ryddelighed, da ingen materialer er oplagret på selve stilladset. Der er altid ryddet på stilladset.
- Der er opnået gode ergonomiske arbejdsstillinger ved montage af blandt andet spær, hvor mange skæve vrid i kroppen kan undgås. Nu er det en person, der sætter enkelte og dobbelt spær op med et spænd på 10 meter.
- Der er ingen opluk i overdækningen under byggeprocessen da det klares fra ladetårnet med Conhoist.
- Fysisk kan flere mærke et større overskud efter endt arbejdsdag, da løft, bæring, træk og skub er blevet elimineret.

Flere af tømrerne var skeptiske i starten, men da den har vist sig at kunne løse mange uhåndterlige opgaver, så har skepsissen vist sig at være ubegrundet. Udover at arbejdsmiljøet løftes, har virksomheden

En enkelt mand kan rejse spær med Conhoist.

også fundet ud af, at kranen frigør arbejdskraft til øvrige opgaver.

AF SVEND BRADTBERG

Byggeleder Nicholas Dalby Carlsen og tømrerformand Martin Hauge Hansen

Skan QR-koden og se en film, hvor Conhoist er i fuld sving.

Conhoist i aktion under overdækningen

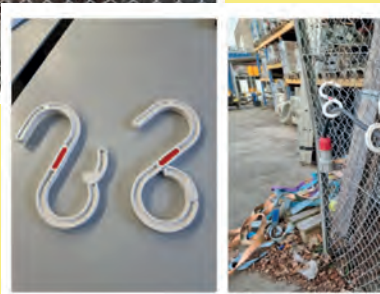

Materialer kan løftes ind på ladetårnene - og derefter flyttes med Conhoist

Små smarte kroge

Vi inspirerer hinanden i Under Hjelmenes redaktion, og forhåbentlig kan vi være med til at inspirere andre. Et af redaktionens medlemmer, Mette, sendte forleden disse to telefon-screenshots, og spurgte, om det ikke var noget at sætte op på TeknikTak-siderne?

Jo, selvfølgelig. Smarte kroge til kabel-ophæng og genbrug. Så nu er den hermed givet videre!

Men samtidig skal det siges, at der ikke gik yderligere en uge, før undertegnede stødte ind i nogle næsten tilsvarende kroge på en af Jakons pladser. Her var krogene brugt til både kabel-ophæng og LED-belysning. Også smart! ... Specielt i denne mørke tid, hvor orienteringsbelysningen skal være på plads.

AF MORTEN BROE BICHEL

Vinduesmontage fra kran og lift

I forlængelse af vores tema om at arbejde i højden – og om at bruge det rigtige grej til opgaven for at sikre det gode arbejdsmiljø, tager vi lige fat i en lille film, som er produceret af konsulenterne fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Ved at kombinere lift og kran i forbindelse med vinduesmontage, kan det – stort set – lade sig gøre at slippe for tunge løft.

AF MORTEN BROE BICHEL

Se filmen ved at skanne QR-koden.

HAKI vippe-sluse

Den er stadig supersmart: HAKIs vippe-sluse. For at undgå både besvær med at afmontere og genetablere gelænderet, har HAKI Stilladser konstrueret en vippe-sluse til materieltårne. Slusen sikrer mod nedstyrning i forbindelse med afsætning og pålæsning af materialer – og giver dermed medarbejderne en langt bedre sikkerhed på stilladset.

AF MORTEN BROE BICHEL

Ved at skanne QR-koden, kan du se sam-bus-konsulent Søren Fisker Olesen besøge en plads, hvor man er rigtig glade for løsningen.

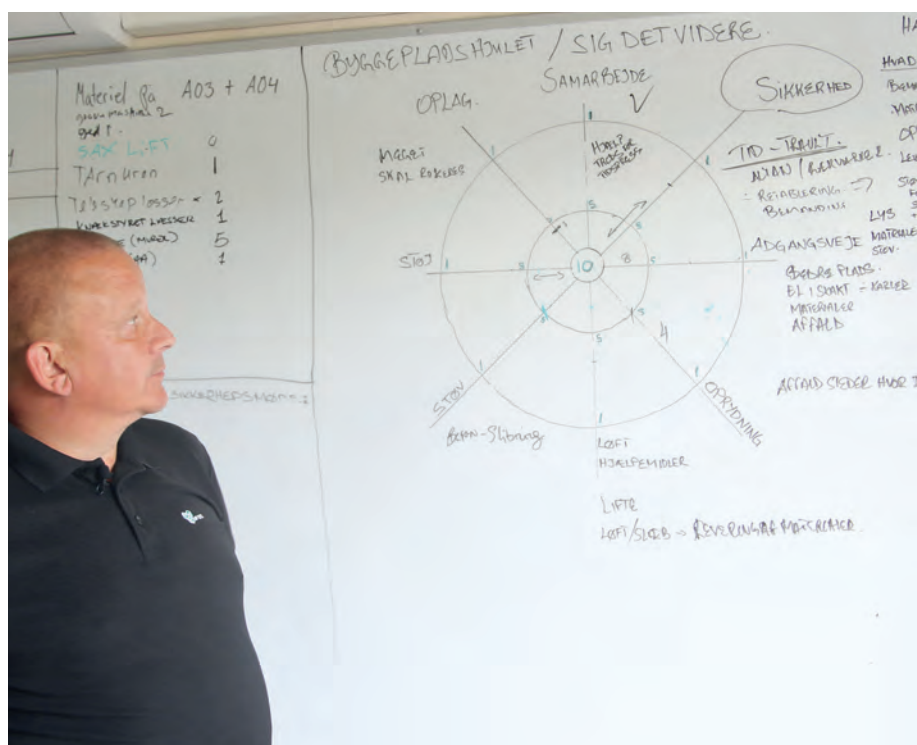

TEMA

Engagement, dialog og deltagelse på sikkerhedsmøderne fik et boost, da det hele blev mere konkret

På en byggeplads i Høje Taastrup følte arbejdsmiljøkoordinator i HP Byg, at der manglede noget energi i sikkerhedsmøderne. Det haltede lidt med mødedeltagelse og lysten til at indgå aktivt i dialogen på møderne. Men det ændrede sig, da et nyt værktøj, som er med til at tydeliggøre udfordringerne på pladsen, kom på banen sammen med en handleplan. Det skete i forbindelse med BFA Bygge & Anlægs projekt, hvor der blev tilbudt hjælp til samarbejdet om arbejdsmiljø på byggepladsen.

Peter og Skydeskiven

Som arbejdsmiljøkoordinator kunne Peter Juul sagtens se, hvad der manglede: ”Langt hen ad vejen, så er det vel byggebranchen i en nøddeskal, at vi er for dårlige til at tale sammen. Jeg synes i hvert fald, at vi havde nogle udfordringer, når det kom til, hvor aktiv man skulle være på de forskellige

møder. Altså: hvor meget skulle man egentligt sige, når man deltog i de forskellige møder.”

Væk med det gamle værktøj

Oprindeligt var omdrejningspunktet på sikkerhedsmødet en bemandingsoversigt, hvor man kunne se, hvem der var på de forskellige byggefeltet, og hvilket grej og tekniske hjælpemidler man havde de forskellige steder. Der blev så taget et foto af skemaet, og det blev så lagt som et bilag i referatet fra sikkerhedsmødet. Men i forbindelse med projektet blev det hurtigt kasseret, fordi det ikke rigtigt virkede. Problemet var nok, at skemaet mest blev brugt som undskyldning for at samle folk til sikkerhedsmøderne, men efterfølgende blev informationerne ikke rigtig brugt til noget, vurderer Peter Juul.

Arbejdsmiljøkoordinator Peter Juul

Sammen med BFA Bygge & Anlægs leverandør på projektet, Human House, fik Peter – sammen med underentreprenører og samarbejdspartnere - mulighed for at sætte spot på HP Bygs tre værdier: RESPEKT, FAGLIGHED OG HANDLEKRAFT. På et fællesmøde fik de sat flere ord på de tre begreber:

Respekt: Den gode dialog. At man er fair og høflig overfor hinanden og at man holder sit ord.

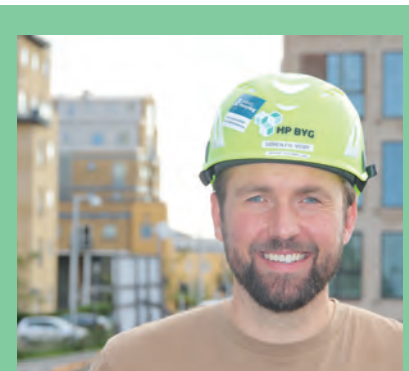
Faglighed: Alle vil gerne arbejde sammen med kompetente folk, at vi afleverer god kvalitet, og at vi er stolte af det, vi bygger.

Handlekraft: At man tænker frem i byggeprocessen, og at vi leverer til aftalt tid og økonomi.

”Skydeskiven”

Det blev startskuddet til at bruge en slags ’skydeskive’ eller hjul, hvor man kan indekserer de forskellige områder i arbejdsmiljøet. Alle til mødet bliver bedt om at sætte et tal mellem 1 og 10 på områderne: Samarbejde, Adgangsveje, Oprydning, Løft/hjælpemidler, Støv, Støj, Oplag og Generel sikkerhed. I forbindelse med mødet finder man så frem til et fælles niveau, hvor man også diskuterer udfordringerne, og hvad der skal gøres for at løfte niveauet, så tingene bliver bedre – specielt, hvis niveauet er kritisk lavt.

Skiven er altid synlig, så den er en reminder på, hvordan det står til, og hvad der skal arbejdes med. Gennemgangen og justeringen af niveauerne sker kun ca. en gang i kvartalet, da

Arbejdsmiljøchef Søren Fiil Visby

Arbejdsmiljøchefen

Søren Fiil Visby er arbejdsmiljøchef i HP Byg, og han kan også se, at der er sket noget positivt, når han besøger byggepladsen i Høje Taastrup. Og han kan samtidig se at projektet har været med til at styrke Peters rolle som arbejdsmiljøkoordinator:

”Det virker, når man begynder at tænke og gøre tingene lidt anderledes. Så ved at ryste posen lidt så kan vi få aktiveret folk og gør det hele mere interessant. Og ved at høre de andres holdninger til tingene så får vi også et bedre samarbejde. Blandt andet ved at man kommer lidt ind under huden på hinanden så man også finder ud af, hvad det er der betyder noget. Det gør det i hvert fald nemmere at tilpasse sig hinanden, når man også forstår hinanden.”

det alligevel kræver lidt tid at skulle gå det hele igennem. Men skiven er synlig og aktiv hele tiden.

AF MORTEN BROE BICHEL

Rasmus Zielke, Arbejdsmiljørepræsentant, Murer

Som arbejdsmiljørepræsentant var Rasmus Zielke også med til sikkerhedsmøderne:

”Det gav god mening med ’skydeskiven’ på møderne. Det gav et godt indblik i, hvordan det stod til med arbejdsmiljøet - her og nu,” siger Rasmus.

Inspiration til arbejdsmiljøkoordinator og andre

BFA Bygge & Anlæg har samlet en række metoder og cases fra projektet så de kan benyttes som inspiration på andre byggepladser.

Se mere ved at skanne QR-koden

Styrket og forbedret tilgang til sikkerhedsmødet

Mange arbejdsledere og håndværkere synes ikke at bruge det obligatoriske sikkerhedsmøde på den mest effektive måde. Men hvorfor er det sådan? I AK Byg ApS har de ændret holdning til sikkerhedsmøderne, og de kommer her med deres syn på det velfungerende sikkerhedsmøde.

Hvor mange gange har man ikke sidet til sikkerhedsmøde og set, hvordan de fleste arbejdsledere og håndværkere bare ville have det overstået? En af årsagerne kan være, at sikkerhed og arbejdsmiljø stadig ikke prioriteres lige så højt som selve produktionen. Men produktion og sikkerhed skal gå hånd i hånd for at opnå et bedre projekt i sidste ende.

Hvad er et sikkerhedsmøde?

Et sikkerhedsmøde er stedet, hvor koordineringen af arbejdsmiljøet og sikkerheden finder sted på byggepladsen mellem alle parter.

AK Byg og sikkerhedsmødet

Allan Kock Kühnau, ejer af AK Byg ApS, har selv været til mange sikkerhedsmøder igennem årene, og han har oplevet både dårlige, kedelige, uinspirerende og ensformige møder. Ja der har været rimelig langt imellem de gode sikkerhedsmøder. Han erkender også, at de heller ikke selv har taget det seriøst nok - tidligere.

Hvordan bruger I sikkerhedsmødet i dag?

”Vi kender mere og bedre til hvad mødet skal bruges til, så vi deltager i mere samarbejde med andre faggrupper, formidler information til vores egne medarbejdere og får fokus på sikkerhedsproblemer og løsninger. I dag læser vi PSS, og sætter os ind i, hvad den har af betydning for os.”

Hvordan har I ændret tilgangen til sikkerhedsmøder?

”Det er os arbejdsledere, som har ændret os. Vi tænker mere på sikkerheden for vores medarbejdere, vi indregner mere økonomi til sikkerheden og bruger flere penge til sikkerheden. Sikkerhedsmødet er blevet et værktøj for os, som vi bruger direkte i vores egen sikkerhed.”

Hvordan inddrager I jeres medarbejdere?

”Lytter mere til dem. Og de kan se, at vi tænker mere i sikkerhed, så de er mere trygge, hvis de skal sige, at tin-

gene ikke fungerer på den pågældende byggeplads. Vi tager det seriøst, og tager det op til møderne, finder løsninger, så de kan arbejde mere sikkert og får færre ulykker.”

Hvilke gode ideer kunne man afprøve i jagten på et bedre sikkerhedsmøde?

”Arbejdsmiljøkoordinator (AMK) spiller en stor rolle for at sikre et godt

sikkerhedsmøde. Og en vigtig forudsætning er, at det ikke fyger rundt med anklager på mødet. Alle skal kunne tale sammen. Sikkerhedsmødet kan også laves på andre måder. Det kan fx afholdes udendørs, emner kan tages op, så man ikke følger hele skabelonen for et sikkerhedsmøde. Sikre et samarbejde mellem UE-faggrupperne så de snakker sammen og hjælpe hinanden.”

”Vi kan kun sige at sikkerhed og arbejdsmiljø er langt mere på dagsorden hos AK Byg, og sikkerhedsmødet har fået klart mere værdi.”

AF METTE BACH CHRISTENSEN

Hvordan ser udlændingene egentlig på det

Danmarks Statistiks seneste opgørelse over antallet af udenlandske ansatte i den danske byggebranche viser, at der er ca. er 28.000 udlændinge. Det er tæt på hver femte ansatte. Der snakkes ofte om udlændingene, og om deres forståelse for og indflydelse på arbejdsmiljøet i Danmark.

Under Hjelmene havde i den forbindelse sat sig for at interviewe nogle udlændinge om, hvordan de egentlig ser på danske byggepladser, altså på arbejdsmiljøet. For vi taler tit om udlændingene, men sjældent med dem.

Vil gerne – men anonymt

Mange vil faktisk også gerne udtale sig, men de vil altså ikke stå frem med foto. Og det er jo en fast linje i dette blad – der skal altid være fotos med. Desværre har det så ikke kunnet lade sig gøre at få udtalelser, som vi andre kunne blive klogere af. Vi ville jo gerne vide, om de føler sig godt behandlet, om de forstår arbejdsmiljøregler, instruktioner og andre relevante ting, der skal sørge for, at ingen kommer til skade eller nedslides i løbet af arbejdsdagen. Ikke mindst ville vi gerne formidle de inputs fra udlændingene, som måske kunne føre til en bedre dialog med udenlandske ansatte, sådan at både de og vi kan arbejde mere sikkert sammen.

Formodet underanmeldelse

Når man ser på arbejdsskadestatistikkerne, så klarer den udenlandske arbejdskraft sig forbløffende godt. Hvis man fx ser på incidensen for arbejdsulykker, altså hvor mange der kommer ud for en ulykke pr. 10.000 ansatte, så kommer danskerne til skade ca. fem gange oftere end udlændinge. Så enten kommer udlændingene ikke nær så ofte til skade, eller også anmeldes skaderne ikke. Det ville vi også gerne

spørge om, men det er jo vanskeligt, når ingen vil stå frem og fortælle om deres oplevelser til Under Hjelmene i hvert fald.

Forskning kan skabe lys over sagen

Heldigvis er et forskningsprojekt ved at kaste lys over dette. Et forskerhold fra Aalborg Universitet har over tre år interviewet en masse udenlandske byggearbejdere i Danmark, og omkring udgivelsen af denne avis, skulle resultaterne blive offentliggjort. Som vi har forstået på foromtalen, så er udlændingene meget bange for at stå frem med deres historier, hvilket Under Hjelmene nu også har konstateret. De foreløbige udmeldinger siger, at mange udlændinge føler sig diskrimineret og ofte sættes til det dårligste og mest beskidte arbejde. De siger også, at det er svært for dem at sige fra, da deres ansættelse ofte hænger sammen med deres bolig. Så hvis de mister deres arbejde, mister de også et sted at bo.

Hold øje med offentliggørelsen, hvis du vil blive klogere på udlændingenes opfattelse af deres eget arbejdsmiljø.

AF FLEMMING HANSEN

Forebyg seksuel chikane i virksomhederne

BFA Bygge og Anlægs nye vejledning ”Forebyg seksuel chikane i virksomheden” skal understøtte ledelse og ansatte på virksomheder i at forebygge og håndtere seksuel chikane.

Vejledningen beskriver, hvilke regler der er på området, og hvordan I kan forebygge og håndtere seksuel chikane, hvis det opstår. Vejledningen indeholder desuden eksempler på, hvad seksuel chikane kan være.

Som arbejdsgiver eller leder er det særligt vigtigt at signalere og praktisere, at seksuel chikane er uacceptabel. Desuden at lave retningslinjer på virksomheden for at undgå at seksuel chikane opstår og at inddrage medarbejdere/AMO i det. Skulle situationen opstå, er det vigtigt at håndtere den, så alle involverede får en ordentlig behandling.

Som medarbejder eller arbejdsmiljørepræsentant er det vigtigt, at du medvirker til at undgå, at der forekommer seksuel chikane på virksomheden. Grib ind overfor seksuel chikane og gå til ledelsen, hvis det ikke hjælper. Foreslå ledelsen at I skal lave retningslinjer for at forebygge seksuel chikane på virksomheden, hvis I ikke allerede har det. Og tilbyd, at I som medarbejdere – evt. via arbejdsmiljørepræsentanten – gerne medvirker, når der skal udarbejdes retningslinjer.

Et arbejdsmiljø uden seksuel chikane vil gøre en arbejdsplads attraktiv for flere.

AF CHARLOTTE MARTIN

Læs mere på BFA Bygge & Anlægs hjemmeside: BFA-BA.DK – eller ved at skanne QR-koden.

Andre nye vejledninger fra BFA Bygge & Anlæg

To nye vejledninger om stilladser

De to branchevejledninger om standardblade for systemstilladser og om opstilling og nedtagning af stillads er revideret.

Branchevejledning om opstilling og nedtagning af stilladser beskriver, hvordan opsætning og nedtagning af stillads kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt – særligt i forhold til nedstyrtning og gennemstyrtning.

Branchevejledning om standardblade for systemstilladser giver vigtige anvisninger, når der skal vælges den rigtige stilladsløsning til en given opgave.

Revideret vejledning om gulvlægning

I den reviderede vejledning beskrives det, hvordan disse arbejdsmiljøpåvirkninger kan forebygges gennem valg af materialer, maskiner og værktøj, og gennem god planlægning, hvor materialer leveres så tæt på arbejdsstedet som muligt, og hvor brug af tekniske hjælpemidler sikres.

Vejledningen indeholder desuden et særligt afsnit om spjældarbejde og en tjekliste, som kan bruges, når arbejde med gulvlægning skal planlægges.

AF MORTEN BROE BICHEL

Alle kan deltage i konkurrencen og blive de heldige vindere af de flotte præmier.

1. præmien: En iPad, en lækker Under Hjelme-taske og en t-shirt.
Blandt de øvrige besvarelser trækker vi lod om Under Hjelme-tasker og t-shirts.

SÅDAN DELTAGER DU:

- 1 Kig godt på billedet!
- 2 Sæt ring om de steder, hvor du mener, der er noget galt og kommentér gerne.
- 3 Ta' et billede og send en SMS til 27 89 72 00. Du skal også lave en liste med en forklaring på, hvad der er galt på billedet.

HUSK Vi skal også have dit navn og adresse, så vi kan sende en eventuel præmie til dig.

HUSK OGSÅ Vi skal have dit svar senest den 15. april 2024.

Lad konkurrencen begynde!

Ny vinder

Vi har også denne gang fået en række superfine svar på konkurrencen i sidste nummer af Under Hjelme. Blandt dem har vi udtrukket svaret fra Catalina G. Trandafir, som bor i København. Hun skriver blandt andet:

Kære Under Hjelme

Der er ikke noget mere interessant på en byggeplads end sikkerhed.

... og så opfordrer Catalina til at tage sikkerhed og arbejdsmiljø alvorligt – og at vi passer på hinanden på byggepladsen.

1. Mangler flugtvejsskiltning
2. Fjernelse & sortering af materialeaffald, f.eks. isolering
3. Mangler fodpanel – værktøj, materialer kan rulle og falde ned i elevatorskakten
4. Mangler stang til yderligere struktur
5. Manglende dækning af hul
6. Mangler støvsugning
7. Kabler bindes op igen efter endt arbejde
8. Mangler stang til yderligere struktur
9. Manglende dækning af hul
10. Orienteringslysn skal være positioneret opad og helst på skinnen i gangretningen
11. Mangler stang til yderligere struktur
12. Fjernelse af unødvendig kegle

Tillykke & tak for svaret til Catalina. Vi sender en iPad, en taske og en t-shirt.

Alvorlige ulykker i bl.a. bygge og anlægsbranchen

Der sker desværre stadig alvorlige arbejdsulykker. I 2022 er der et stort antal anmeldte arbejdsulykker, heraf 43, som har medført døden.

Derfor er der indgået en politisk aftale om en handlingsplan for ulykkerne. Den skal være med til at sikre den gode sikkerhedskultur og forebygge ulykkerne.

Den nye handlingsplan igangsætter tre indsatser:

- En ekspertgruppe, som skal analysere de alvorlige arbejdsulykker for at kunne identificere og opnå viden samt indsigt i årsagerne til ulykkerne.
- Helhedsorienteret indsats mod arbejdsulykker. Indsatsen vil have fokus på ulykkesforebyggelse, -opfølgning, -analyser og kommunikation og vejledning.
- Kampagner til at styrke sikkerhedskulturen, værktøjer til måling af sikkerhedsklima og forsøg på én eller flere erhvervsuddannelser, hvor arbejdsmiljø bliver en del af undervisningsplanen.

Hvis I allerede nu ønsker viden om forebyggelse af arbejdsulykker kan I finde inspiration og branchevejledninger på bl.a. bfa-ba.dk.

AF BRITTA MØRK JOHANSEN

Brug den rigtige kniv til opgaven

Vi har tidligere skrevet om bl.a. sikkerhedsknive med keramiske knivblade her i Under Hjelmene. Og det har altid været med budskabet om at tænke på sikkerheden og om at vælge den rigtige kniv til opgaven.

På småopgaver som fx åbning af papkasser og til skæring af tape er det på samme måde vigtigt, at vælge en kniv, som giver mindst mulig risiko for at komme til skade. Her kan du med fordel vælge en sikkerhedskniv,

hvor fingrene på ingen måde kan komme i kontakt med klingens

Så: Tænk dig om, når du skal skære – og brug den rigtige kniv til opgaven.

AF CARSTEN BISGAARD &
MORTEN BROE BICHEL

Brug handsker

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har lavet en film om brug af handsker i forbindelse med skærearbejde med kniv. Skan QR-koden for at se filmen.

Man kan tale sig ud af det meste

Jan Jensen er sikkerhedsvagt, og det har han været siden 1997. Det startede med opgaver som dørmand, men over årene er opgaverne blevet mere varierede, og han har også påtaget sig nogle ret eksotiske nogle af slagsen. Men selvom det betyder, at han ofte er i brændpunkter og tilspidsede situationer, så tænker han meget over eget arbejdsmiljø og sikkerhed. Værktøjerne hedder blandt andet: Konflikttrappe, god humor, dialog og det at være lidt underspillet.

”Grundreglen i alt det her, er jo, at man også skal kunne sikre sig selv. Vi er ikke politifolk, så vi har de samme beføjelser som alle andre borgere blot med en vagt- eller dørmandsuddannelse, og vi har et godkendt id-kort udstedt af rigspolitiet. Som dørmænd står vi jo og passer på et

sted, og det sker ved, at vi står for adgangskontrol og åbner døren for de gæster, der bidrager positivt, og sorterer dem fra, som enten er for aggressive, for fulde, for unge eller som måske ikke lever op til stedets dresscode. Vi skaber simpelthen de rette rammer, så gæsterne kan feste sikkert. Derfor står vi egentlig bare og sorterer på godt og ondt ud fra erfaring og stedets regelsæt – og hvis man så bliver sorteret fra, så synes man selvfølgelig, at det er møg-irriterende. Og så kan det måske godt eskalere, men det er heldigvis sjældent, at det desværre ender i ’noget fysisk’,” fortæller Jan.

Hemmeligheden

”Nu er jeg jo ikke så stor, og jeg har også en veludviklet humor, og det er faktisk en fordel. Jeg bliver ikke umiddelbart betragtet som en trussel, og samtidig er jeg god til at snakke med folk qua min personlighed og mine uddannelser som coach og mentor. Derfor er mit arbejde måske også nogle gange lidt nemmere end for én, som er fysisk stor og måske ikke så talende. En del af min måde at arbejde på i forhold til at løse problemer og komme i dialog, er at danne gode relationer på meget kort tid og måske lidt underspile min egen rolle, men samtidig holde grebet om situationen, styre samtalen, og i sidste ende vide, hvad jeg selv er i stand til, hvis det bliver nødvendigt. Jeg ved ikke præcis, hvor mine grænser er, jeg har i hvert fald ikke mødt dem endnu i forhold til at løse en

opgave, og jeg stoler fuldt ud på mine kompetencer. Det har virket siden 1997, og jeg har ikke tænkt mig at stoppe.”

Jobbet i Brøndby

Det er også den konfliktnedtrappende psykologi, der bliver anvendt når Jan er på arbejde på Brøndby Stadion. Han er nemlig ansat af klubben som en del af et specielt respons team, der tager sig af de aktive fans på stadion i forbindelse med fodboldkampene, samt rejser med spillerne, når de er i udlandet. I jobbet handler det også om at have en god dialog, skabe relationer til fans og udøve en meget høj service, også selvom man kan se, at der er fans, der bryder reglerne.

”Det er heller ikke altid smart at tage fat i folk, lige når tingene sker. Vi prøver ofte lige at løse problemerne over tid. Alting bliver jo fanget på kamera på stadion, så vi ved jo godt, hvem der skaber ballade. Det er lidt det samme med at indkalde politiet. Når de først er på banen, er det fuldt kampklædt, og det er jo sjældent konflikt-nedtrappende. Derfor går vi faktisk ret langt for at løse problemerne selv, inden politiet kommer ind”

Byggepladser

Jan og hans firma, First Security, begyndte så småt at stå for sikkerheden på byggepladser i Hovedstaden i 2022. Det startede med, at han hjalp til på en byggesag på Grand Hotel i København. Her bestod opgaven mest i facilitering i forhold til orden, ryddelighed og rengøring. Men efterfølgende fik Jan smag for branchen og nogle af de opgaver, som også skal varetages i forbindelse med store byggerier. Derfor gik han på LinkedIn og skrev et opslag. Han blev efterfølgende kontaktet af en byggeherrerådgiver som stod og manglede et vagtfirma til en opgave som tilsynsvagt i forbindelse med konstruktionen af det nye domicil til Wicotec Kirkebjerg. Her skulle han blandt andet åbne byggepladsen om morgenen og lukke den om aftenen. Men langsomt udviklede opgaven sig til også at omfatte noget af kommunikationen mellem byggelederne og håndværkerne. Altså meget mere end traditionelt vagt-arbejde. Og efter at byggeriet var færdigt, bidrog han også med andre faciliteringsopgaver samt brandvagt, efter at kunden var flyttet ind.

SIKKERHED

... fra en anden vinkel

De eksotiske opgaver

Blandt de lidt mere specielle opgaver har Jan haft flere 24 timer personsikrings-opgaver omkring sportsstjerner, og han har også været en måned på Grønland, hvor han har haft sikkerhedstjansen i forbindelse med opbygningen af faciliteterne samt afvikling af et racerbø på ”Extreme E” med fokus på klimaforandringerne. Her var den primære opgave at passe på alt det værdifulde grej, som skulle bruges i forbindelse med løbet. Det er også blevet til en tur til Mexico, hvor Jan var deltageransvarlig på et realityprogram. Her handlede det mest om at sørge for, at deltagerne havde det godt inden de kom

ind i programmet samt at sikre, at deltagerne ikke talte alt for meget sammen og dannede relationer, når kameraerne ikke var tændt.

AF MORTEN BROE BICHEL

Om Jan Jensen...

- Jan Jensen er stifter og ejer af vagtvirksomhed, First Security ApS
- Han har tidligere drevet en kampsportsklub i 90'erne i Brøndby
- Han startede i '97 som dørmænd på et lokalt diskotek Glostrup
- Derefter hyret ind til fx koncerter, sportsarrangementer etc.
- I 2018 lavede han et stort MMA-kampsports event i Brøndbyhallen
- Ansat i Brøndby i et specialrespons team, som tager sig af 'aktive fans'
- Nu også tilsynsvagt på byggepladser.

ARBEJDSMILJØ TRÆF 2023

BFA-BA.DK

AF MORTEN BROE BICHEL

Arbejds miljøtræf 2023

I efteråret fik tekniske skoler i hele landet besøg af Arbejds miljøtræf 2023. De gratis arrangementer gav både elever på skolerne samt medarbejdere og ledere i virksomhederne mulighed for at få ny viden om arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynet fortalte om aktuelle fokuspunkter ved tilsyn, og eleverne fik gode råd med på vejen omkring de sikkerhedsrisici, som de skulle være særligt opmærksomme på. Deltagerne kunne desuden møde Sikkerhedsstyrelsen, Byggeriets Arbejds miljøbus, Branchefællesskabet for Arbejds miljø i Bygge & Anlæg og en hel stribe af leverandører af tekniske hjælpemidler. Alle med mod på at afprøve de udstillede tekniske hjælpemidler fik også mulighed for at gøre det.

